

﴿اخلاق اسلامی﴾

درس ہامی

آیت اللہ علاء محسن رنوفی

تألیف و تدوین

دکتر محمود رنوفی

عضویت علمی دانشگاه مرمرکان

سرشناسه : رنوفی، غلامحسین، ۱۳۱۲ -
 عنوان و نام پدیدآور : اخلاقی اسلامی: درس‌های آیت‌الله غلامحسین رنوفی/
 تألیف و تدوین محمود رنوفی.
 مشخصات نشر: قم، صحیفه خرد، ۱۳۹۰.
 مشخصات ظاهری: ۲۷۷ص.
 شابک : ۷-۴۱-۵۷۲۴-۶۰۰-۹۷۸
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 موضوع : رنوفی، غلامحسین، ۱۳۱۲ - وعظ
 موضوع : اخلاقی اسلامی
 شناسه افزوده : رنوفی، محمود، ۱۳۴۴ - گردآورنده
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۰ الف ۹۲/ر ۲۴۷/۸ BP
 رده بندی دیویی : ۲۹۷/۶۶
 شماره کتابشناسی ملی : ۲۳۸۱۲۴۷

اخلاق اسلامی

درس‌های آیت‌الله غلامحسین رنوفی

- ناشر: صحیفه خرد
- نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۰
- صفحه‌آرا: بهزاد معیری‌پور
- لیتوگرافی: ترام اسکنر
- چاپ: زیتون
- شمارگان: ۱۳۰۰
- قیمت: ۵۰۰۰ تومان
- شابک: ۷-۴۱-۵۷۲۴-۶۰۰-۹۷۸
- تلفن ناشر: ۷۸۳۳۱۹۸ - ۰۲۵۱

فهرست مطالب

مقدمه.....	۹
------------	---

دفتر اول: علم اخلاق

اخلاق؛ زیربنای جامعه.....	۱۳
ماهیت علم اخلاق.....	۱۶
تعریف علم اخلاق.....	۱۸
ارزش اخلاقی.....	۲۰
اخلاق اسلامی.....	۲۲
تدوین کتب اخلاق اسلامی.....	۲۷
تدوین کتاب‌های اخلاقی به زبان فارسی.....	۳۰
منابع دفتر اول.....	۳۴

دفتر دوم: اخلاق اسلامی

۱. خودشناسی.....	۳۷
۲. صفات منافق.....	۳۸
۳. مباحثه علمی.....	۴۳
۴. اهمیت همنشین و دوست.....	۴۵
۵. فضیلت سکوت و خاموشی.....	۴۸

۵۳.....	۶. مذمت غیبت.....
۵۷.....	۷. راز و رازداری.....
۶۰.....	۸. مرگ اندیشی.....
۶۲.....	۹. عقل و خردمندی.....
۶۸.....	۱۰. دانش و دانشمند.....
۷۰.....	۱۱. اخلاص.....
۷۴.....	سخنی در تقوای الهی.....
۷۶.....	۱۲. تجسس.....
۷۸.....	۱۳. وفای به عهد و امانت داری.....
۸۳.....	۱۴. شور و مشورت.....
۸۴.....	۱۵. ویژگی های مؤمنان.....
۸۷.....	۱۶. امر به معروف و نهی از منکر.....
۹۵.....	۱۷. صله رحم.....
۹۶.....	۱۸. حُسن خلق.....
۱۰۰.....	۱۹. استقامت در دین.....
۱۰۳.....	۲۰. نکات اخلاقی در سفر ذوالقرنین.....
۱۰۸.....	۲۱. حضور قلب در نماز.....
۱۰۸.....	۲۲. زدودن اندوه مؤمنان.....
۱۰۹.....	۲۳. فضیلت افطاری دادن.....
۱۰۹.....	۲۴. احسان، نیکی و صدقه.....
۱۱۷.....	۲۵. نصایح اخلاقی پیامبر اسلام در آخرین خطبه.....
۱۲۲.....	۲۶. اخلاق زیربنای جامعه.....
۱۳۶.....	۲۷. اخلاق اسلامی در نگاه مولی الموحدين امیرالمؤمنین(ع).....
۱۴۷.....	۲۸. اخلاق اسلامی در نگاه پیامبر اسلام(ص).....
۱۵۷.....	۲۹. ولایت و دوستی اهل بیت رسول الله(ص).....

۳۰.	داستان زن علویّه	۱۵۹
۳۱.	اخلاق در نگاه لقمان حکیم	۱۶۲
۳۲.	فساد اصحاب رس و سرانجام آن قوم	۱۷۱
۳۳.	فساد قوم عاد و هود و سرانجام آنان	۱۷۵
۳۴.	فساد قوم صالح (نمود) و سرانجام آن قوم	۱۸۴
۳۵.	پاداش حج	۱۸۹
۳۶.	پاداش حفظ کردن چهل حدیث از معصومین (ع)	۱۹۳
۳۷.	تفسیر آیاتی از سورهٔ مریم	۱۹۸
۳۸.	سیره و سیمای پیامبر اسلام	۲۰۲
۳۹.	سیرهٔ امام سجاد (ع)	۲۱۵
۴۰.	بخشی از مواعظ حضرت موسی بن جعفر (ع)	۲۱۸
۴۱.	پاداش زیارت حضرت امام رضا علیه السلام	۲۳۶
۴۲.	مدارا و نرم خوئی با مردم	۲۴۰
۴۳.	عفت و پاکدامنی	۲۴۹
۴۴.	توکل، صبر، قناعت و رضا	۲۵۰
۴۵.	بردباری و حلم	۲۵۴
۴۶.	عالم برزخ و معاد	۲۵۹
۴۷.	حقیقت نماز	۲۶۶
۴۸.	مقام صابران	۲۶۸
۴۹.	توسل انبیای الهی به اهل بیت علیهم السلام	۲۷۰
۵۰.	پاداش اذان	۲۷۱
۵۱.	تلاوت و تدبیر در قرآن	۲۷۲
	منابع دفتر دوم	۲۷۵

مقدمه

مکتوب پیش رو، دو دفتر به هم پیوسته است: «علم اخلاق» و «اخلاق اسلامی». در دفتر اول که توسط نگارنده نوشته شده است به اختصار از چیستی علم اخلاق پرسیده‌ایم: اخلاق و مبانی آن چیست؟ حُسن و قُبُح چه معنایی دارد؟ ارزش اخلاقی با کدام معیارها سنجیده می‌شود؟ اخلاق اسلامی چه معنایی دارد؟

دفتر دوم که بخش اعظم نوشته حاضر را در بر می‌گیرد، گزیده دروس، تفاسیر و مواظط بلدرم، آیت الله شیخ غلامحسین رنوفی، در باب اخلاق اسلامی است که - با استناد و استشهاد به آیات قرآن کریم، احادیث و سیره پیامبر اسلام (ص) و ائمه اطهار (ع) و سیره برخی انبیا و اوصیای عظام الهی - در ماه‌های محرم، صفر و مبارک رمضان، در مسجد و حسینیه امیرالمؤمنین (ع) شهر هشتبندی میاب و منزل شخصی معظم له در شهر مقدس قم ایراد شده و پس از بازیابی توسط معظم له، به نگارش درآمده است.

مسجد و حسینیه امیرالمؤمنین (ع) اولین مرکز مذهبی، تبلیغی و فرهنگی منطقه هشتبندی است که در دهه ۱۳۴۰، همزمان با شکل‌گیری منطقه، توسط معظم له تأسیس شده است. از آن سال تاکنون در ماه‌های محرم، صفر، رمضان، ایام رحلت پیامبر بزرگوار اسلام (ص)، ایام فاطمیه و ایام شهادت و ولادت ائمه اطهار (ع)، مراسم سخنرانی، تفسیر قرآن و عزاداری با حضور با شکوه و پرشور مردم متدین، مؤمن، با اخلاق و

باصفای منطقه هشتبندی، توکهور و چراغ آباد میناب برگزار می‌گردد. این منطقه به وفور مساجد و حسینیه در استان هرمزگان معروف است و شیفتگی خاصی نسبت به خاندان نبوت و امامت دارند. مسجد امیرالمؤمنین (ع) دارای کانون فرهنگی، کتابخانه و سالن مطالعه مجهزی است که در ایام سال نوجوانان و جوانان دانش‌آموز و دانشجو در آن به فعالیت‌های دینی، فرهنگی، آموزشی و هنری مشغول هستند.

در خاندان معظم له، برگزاری مجالس وعظ، تبلیغ دینی و عزاداری امام حسین (ع) و خاندان نبوت و امامت، سنت دیرپایی است که پدر، اجداد و نیاکان بزرگوار ایشان هر کدام متولی و بانی مسجد و حسینیه بوده‌اند. افتخار خدمتگزاری اهل بیت (ع) در این خاندان سابقه‌ای چند صد ساله دارد.

فرصت را مغتنم شمرده و از آیت الله محمد رضا فقیه که با صبوری و دقت زحمت ویراستاری علمی نوشته را تقبل کرد، سپاسگزاری می‌کنم. همچنین از جناب آقای فرخیان، مدیر مسئول انتشارات «صحیفه خرد»، که زمینه چاپ و نشر نوشتار حاضر را فراهم کردند، سپاسگزارم.

بدیهی است هرگونه ضعف و کاستی این نوشته به عهده این جانب است و از ارباب دانش و فضل و اخلاق می‌خواهم که ما را از نقد خویش محروم نسازند. این فقط یک دق الباب است در آستان قرآن سنت و عترت که اگر بتواند چشمی را بینا، گوشی را شنوا و هوشی را برازد، مقصود حاصل آمده است.

مهر ۱۳۸۹

محمود رونقی

مدیر گروه جامعه‌شناسی دانشگاه هرمزگان